

عنوان مقاله:

تطبیق عناصر تزئینی نمای بیرونی نگارگری های «شاهنامه طهماسبی» بامعماری مسجد کبود تبریز»

محل انتشار:

کنفرانس ملی معماری، عمران، شهرسازی و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مهدیه هاشمی - کارشناسی ارشد هنر اسلامی دانشگاه سوره

مهران هوشیار - استادیار گروه هنر اسلامی دانشکده هنر دانشگاه سوره

فاطمه امین الرعایا

خلاصه مقاله:

حاصل تاثیرات شگرف معماری بناهایی مثل مسجد کبود تبریز بر نگارگران مکتب تبریز دوم که «شاهنامه طهماسبی» را به نگارش در آوردند، همبستگی معماری با نگارگری بود. به تصویر در آمدن فضای معماری مسجد گنبد کبود تبریز و نقوش تزئینی آن در نگاره های شاهنامه طهماسبی، ریشه در وجود این بنای عظیم و باشکوه در محیط زندگی این افراد داشت. بدین ترتیب، اگرچه حضور فضای معماری در تصاویر بیشتر به دلیل ضرورت داستان بود، اما ساختار نظام مند و هندسی موجود در تزئینات معماری این مسجد به ابزاری مناسب برای غنای رنگی، استحکام ترکیب بندی و هماهنگی اجزا در نگاره های شاهنامه طهماسبی تبدیل شد. پژوهش حاضر به منظور بررسی ارتباط هنرمندان نگارگر با محیط پیرامون شان و همچنین میزان تاثیر پذیری آنها از المان ها و معماری واقعی انجام شده است. در این پژوهش از روش توصیفی-تحلیلی استفاده شده است و اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای گردآوری شده اند. نتایج بررسی حاصل از تطابق نمونه ها نشان داد که در نگاره های «شاهنامه طهماسبی»، عناصر تزئینی نمای بیرونی در تصاویر، منطبق با بخشی از معماری مسجد کبود تبریز است. و می توان این گونه اظهار کرد که تنها گنبدها، قوسها و نقوش سه سی و شش وجهی از معماری مسجد کبود تبریز الهام گرفته شده که بر اساس ترکیبی مشابه یا در فضایی جدید مورد استفاده قرار گرفته اند. بنابراین، می توان از نقوش مذکور به عنوان تزئیناتی اصیل و مستند برای تصویرگری در نگاره های امروزی بهره گرفت.

کلمات کلیدی:

تزئینات معماری، شاهنامه طهماسبی، نگارگری، مسجد کبود تبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1252277>

